09/06/2022

Εκδηλώσεις για τον Άγιο Ρηγίνο και τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θηβών και Λεβαδείας

Ο Ιερός Προσκυνηματικός ναός του Αγίου Ρηγίνου Λεβαδείας, με αφορμή τον εορτασμό της ανακομιδής και μετακομιδής των ιερών λειψάνων του Αγίου, διοργάνωσε διάφορες λατρευτικές εκδηλώσεις, το τριήμερο 4 έως 6 Ιουνίου ε.ε.

Έτσι, το Σάββατο 4 Ιουνίου, 7.00 μ.μ., ετελέσθη Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας κ. Γεωργίου, με την συμμετοχή πολλών ιερέων. Τον θείο λόγο εκήρυξε ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου Καμπίων π. Νεκτάριος Μήτσου, ο οποίος αναφέρθηκε στον Άγιο Ρηγίνο και στην μεγάλη σημασία που έχει η παρουσία του, και μέσω των ιερών του λειψάνων, για την πόλη της Λεβαδείας και την Βοιωτία. Η προσέλευση του κόσμου υπήρξε αθρόα και συγκινητική.

Την κυριώνυμο ημέρα, Κυριακή 5 Ιουνίου, εψάλη ο όρθρος και ετελέσθη η Θεία

Λειτουργία, προεξάρχοντος του Ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας π. Χριστοφόρου Κωλέτη. Ο π. Χριστοφόρος στην εμπνευσμένη ομιλία του, αναφέρθηκε στην θεολογία των ιερών λειψάνων και τη σημασία τους για την ζωή των Χριστιανών. Όταν τα προσκυνούμε με ιδιαίτερη ευλάβεια λαμβάνουμε την θεία χάρη, διότι «οι άγιοι και ζώντες πεπληρωμένοι ήσαν πνεύματος αγίου και τελευτησάντων αυτών η χάρις του Παναγίου Πνεύματος ανεκφοίτως ένεστι και τοις σώμασιν αυτών και ταίς ψυχαίς και τοις τάφοις και τοις χαρακτήρσι», όπως αναφέρει ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας εψάλη Μεθέορτος Εσπερινός, με Εγκώμια του Αγίου Ρηγίνου, καθώς και η Ιερά Παράκληση του αγίου.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν, την Δευτέρα 6 Ιουνίου, με μία Εσπερίδα αφιερωμένη στο γεγονός της Μικρασιατικής Καταστροφής, υπό την αιγίδα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβών, Λεβαδείας και Αυλίδος κ. Γεωργίου, με τίτλο: «1922, σημείο καμπής για την Ελληνική Ιστορία και την Πολιτική. Οι σύγχρονες προκλήσεις».

Ἡ πρώτη εἰσήγηση ἔγινε ἀπό τόν Διεθνολόγο- Τουρκολόγο καί συγγραφέα κ. Δημήτριο Σταθακόπουλο μέ τίτλο: «Ἡ Μικρασιατική Ἐκστρατεία καί Καταστροφή, σύμφωνα μέ τίς τουρκικές πηγές». Ὁ ὁμιλητής ἀνέφερε ὅτι «ἡ Μικρασιατική Ἐκστρατεία καί Καταστροφή, λειτούργησε ταυτόχρονα καί παράλληλα μέ τόν λεγόμενο «Τουρκικό Πόλεμο τῆς Ἀνεξαρτησίας» (19 Μαΐου 1919 ἕως 24 Ἰουλίου 1923). Πρόκειται γιά μία σειρά στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων πού διεξήχθησαν ἀπό τό Τουρκικό Ἐθνικιστικό Κίνημα μετά τήν κατάληψη καί διχοτόμηση τμημάτων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ὡς ἀπόρροια τῆς ἥττας της στόν Α’ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στήν προσπάθειά τους νά ἀποκαταστήσουν τόν ἔλεγχο στήν Ἀνατολία, οἱ Σύμμαχοι ἀνέθεσαν στόν Ἕλληνα Πρωθυπουργό Ἐλευθέριο Βενιζέλο νά στείλει ἐκστρατευτικό σῶμα στήν Ἰωνία γιά νά καταλάβει τή Σμύρνη. Τό Τ.Ε.Κ., μέσω διαφόρων συνεδρίων ὁδήγησε στήν ἵδρυση τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνέλευσης στήν Ἄγκυρα, μιᾶς ἀντικυβέρνησης μέ ἐπικεφαλῆς τόν Μουσταφᾶ Κεμάλ πού ἀποτελεῖτο ἀπό ἐναπομείναντα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἕνωσης καί Προόδου. Ἡ ἀντικυβέρνηση τῆς Ἄγκυρας ἀναγνωρίστηκε ὡς ἡ νόμιμη τουρκική κυβέρνηση, πού ὑπέγραψε τή Συνθήκη τῆς Λωζάνης (Ἰούλιος 1923), ὡς πιό εὐνοϊκή γιά τήν Τουρκία ἀπ᾽ ὅτι ἡ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν. Οἱ Σύμμαχοι ἐκκένωσαν τήν Ἀνατολία καί τήν Ἀνατολική Θράκη, ἡ Ὀθωμανική Κυβέρνηση ἀνατράπηκε καί ἡ μοναρχία καταργήθηκε».

Ἡ δεύτερη εἰσήγηση ἔγινε ἀπό τόν Δρα Οἰκονομικῶν καί Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, Λυκειάρχη τῆς Ἰονίου Σχολῆς καί συγγραφέα κ. Μελέτη Μελετόπουλο μέ τίτλο: «Ἡ Μικρασιατική Ἐκστρατεία στήν παγκόσμια σκηνή». Ὁ δεύτερος ὁμιλητής, ἀφοῦ ἔκανε μία σύντομη ἱστορική ἀναδρομή στά κρισιμότερα γεγονότα πού

προηγήθηκαν τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἀνέφερε ὅτι: «Ἡ Ὀθωμανική Αὐτοκρατορία εἶχε ἡττηθεί στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, εἶχε ἀποφασιστεῖ ἀπό τίς Μεγάλες Δυνάμεις ἡ διάλυσή της καί στήν διαδικασία τοῦ διαμελισμοῦ της ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος διεκδίκησε προαιώνια ἑλληνικά ἐδάφη μέ ἑλληνικούς πληθυσμούς. Ἔτσι φαινόταν ὅτι θά ὁλοκληρωνόταν ὁ ἀρχικός στόχος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης, πού ἦταν ὄχι ἡ δημιουργία ἑνός μικροῦ ἑλλαδικοῦ κρατιδίου, ἀλλά ἡ ἀνασύσταση τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Ὑπό τήν σημερινή ὀπτική αὐτό μπορεῖ νά φαίνεται ἐξωπραγματικό, ἀλλά ἐκείνη τήν ἐποχή ἦταν λογικό καί αὐτονόητο. Ἕνας συνδυασμός εὐρύτερων γεωπολιτικῶν περιπλοκῶν καί ἐσωτερικῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων, ὁδήγησαν τό σχέδιο αὐτό σέ τραγική ἀποτυχία. Στήν Μικρά Ἀσία ἐμφανίστηκε ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ, ἀποφασισμένος νά συγκροτήσει ἐθνικό κράτος μέ τά ὑπολείμματα τῆς Ὀθωμανικής Αὐτοκρατορίας. Ὁ Κεμάλ κατώρθωσε νά σύρει μέ τό μέρος του σταδιακά ὅλες τίς Μεγάλες Δυνάμεις, μέ ἕναν συνδυασμό ὑποσχέσεων, ἀπειλῶν, τακτικῶν ἐλιγμῶν καί ἀναγκαίων ὑποχωρήσεων. Οἱ σχετικές συμφωνίες (ἐντελῶς ἄγνωστες στήν πλειονότητα τῶν Ἑλλήνων ἱστορικών, ἀλλά γνωστές στήν διεθνή βιβλιογραφία) ὑπεγράφησαν μεταξύ τοῦ Κεμάλ, τῶν δυτικῶν ἐκπροσώπων καί τῶν μεγάλων ἑταιρειῶν πετρελαίου τόν Ἰούλιο τοῦ 1922 καί ἀμέσως μετά οἱ Μεγάλες Δυνάμεις ἀπέσυραν οἱοδήποτε ἐνδιαφέρον γιά τή μοῖρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀσφαλῶς, σέ αὐτές τίς δραματικές ἐξελίξεις, κορυφαίο ρόλο ἔπαιξε ἡ αὐτοκαταστροφική ἀπόφαση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νά στείλει τόν Ἐλευθέριο Βενιζέλο σπίτι του τόν Νοέμβριο τοῦ 1920. Οι διεθνεῖς «συνωμοσίες» ἔχουν πάντοτε αφετηρία τα δικά μας σφάλματα».

Ἡ Τρίτη εἰσήγηση ἔγινε ἀπό τόν Πολιτικό Ἐπιστήμονα καί συγγραφέα κ. Κωνσταντῖνο Χολέβα, μέ τίτλο: «Ἡ πνευματική κληρονομιά τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης». Ὁ κ. Χολέβας, μεταξύ τῶν ἄλλων ἀνέφερε τά ἑξῆς: «Ἡ Γενοκτονία τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς (Μικρά Ἀσία – Πόντος) ἄρχισε τό 1914 μέ τή σφαγή στή Φώκαια καί κακῶς οἱ σύγχρονοι Τούρκοι τήν δικαιολογοῦν ὡς ἀντίδραση στόν Ἑλληνικό Στρατό, ὁ ὁποῖος ἀποβιβάσθηκε στή Σμύρνη στίς 2.5.1919, δηλαδή μετά ἀπό 5 χρόνια. Κορυφώθηκε στόν Πόντο τό 1919-1921 καί στά παράλια τῆς Μ. Ἀσίας τόν Αὔγουστο- Σεπτέμβριο 1922. Νομικά εἶναι Γενοκτονία μέ βάση τόν ὁρισμό πού δίνει ὁ ΟΗΕ. Τήν ἴδια τύχη εἶχαν οἱ Ἀρμένιοι καί οἱ Ἀσσύριοι λόγῳ τοῦ σχεδίου τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμίτ Β΄ ἀρχικά καί στή συνέχεια τῶν Νεοτούρκων καί τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ γιά ἐκδίωξη ἤ καί ἐξόντωση ὅλων τῶν Χριστιανικῶν πληθυσμῶν ἀπό τήν Ὀθωμανική Αὐτοκρατορία (ἡ ὁποία ἀπό τό 1923 ἔδωσε τή θέση της στήν Τουρκική Δημοκρατία).

Στή σφαγή καί πυρπόληση τῆς Σμύρνης τόν Αὔγουστο τοῦ 1922 ἀπό Τούρκους τακτικούς καί ἀτάκτους καταγράφεται μεγάλος ἀριθμός κληρικῶν πού μαρτύρησαν. Ἡ Ἐκκλησία μας τούς τιμᾶ ὡς Ἁγίους τήν Κυριακή πρό τῆς Ὑψώσεως

τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ξεχωρίζει ἡ μορφή τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης, ὁ ὁποῖος θά μποροῦσε νά διαφύγει, ἀλλά ἔμεινε κοντά στό ποίμνιό του καί κατακρεουργήθηκε ἀπό τόν τουρκικό ὄχλο στίς 27 Αὐγούστου (Παλαιό Ἡμερολόγιο). Ὁ Χρυσόστομος Καλαφάτης εἶχε μεγάλη ἐθνική δράση πρώτα ὡς Μητροπολίτης Δράμας τό 1902-1909, δηλαδή κατά τόν Μακεδονικό Ἀγώνα. Τό 1910 ἦλθε ὡς Μητροπολίτης στή Σμύρνη καί ἀγωνίσθηκε ὑπέρ τῆς Ὀρθόδοξης Πίστης, τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, τοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος, τῆς νεολαίας καί τοῦ Ἀθλητισμοῦ. Ἔμεινε πραγματικά «πιστός ἄχρι θανάτου», ὅπως ἀκριβῶς συμβουλεύει ὁ Θεός τόν Ἐπίσκοπο τῆς Σμύρνης κατά τήν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου». Συμβολίζει τήν ἀγωνιστική καί θυσιαστική προσφορά τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου.

Μετά τίς εἰσηγήσεις ἀκολούθησε ζωηρός καί γόνιμος διάλογος μεταξύ τῶν ὁμιλητῶν καί τῶν ἀκροατῶν.

Τήν Ἑσπερίδα ἔκλεισε μέ μία σύντομη προσλαλιά ὁ Σεπτός Ποιμενάρχης μας κ. Γεώργιος, λέγοντας ὅτι «ἡ ἀξία τῆς ἱστορικῆς μνήμης εἶναι ἀνυπολόγιστη. Συνιστᾶ τήν καρδιά τῆς συνειδήσεως ἑνός ἔθνους. Περισσότερο ἀπό τίς ἔνδοξες σελίδες τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος, οἱ ἐθνικές συμφορές διδάσκουν καί φρονηματίζουν τόν λαό. Οἱ μαῦρες σελίδες τῆς ἱστορίας μας πρέπει νά ἀποτελέσουν ἀφορμές γιά τήν ἀποτροπή δυσάρεστων περιπετειῶν στό μέλλον. Ἡ ἐποχή πού διανύουμε διακρίνεται γιά τήν πολύπλευρη κρίση καί τή σύγχυση πού ταλανίζει τήν κοινωνία μας. Σέ ὅλους ἐκείνους πού προσπαθοῦν νά προβάλλουν τόν ἐθνομηδενισμό, τήν ἰσοπέδωση θεσμῶν καί ἀξιῶν, νά ἀποκόψουν τό λαό μας ἀπό τίς ρίζες του, μιά μορφή ἀντίστασης εἶναι ἡ ἐνίσχυση τῆς ἱστορικῆς μνήμης καί ὄχι ἡ λήθη τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, ὅπως εἶναι ἡ Μικρασιατική Καταστροφή». Συνεχάρη τόν προϊστάμενο τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Ρηγίνου Λεβαδείας π. Ἀλέξιο Σαμαρτζῆ, τά μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς γιά τήν διοργάνωση τῆς ἐκδήλωσης καί εὐχαρίστησε θερμά τούς ἐλλογιμώτατους καί ἔγκριτους ἐπιστήμονες γιά τίς διαφωτιστικές καί ἀμερόληπτες προσεγγίσεις στά ἐπί μέρους θέματα πού ἀνέπτυξαν, σχετικά μέ τήν Μικρασιατική Ἐκστρατεία και Καταστροφή.